

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 198/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 65/2021 z 13. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 13 ods. 3, čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť príkazy Okresného súdu Trnava vydané v konaní sp. zn. 30T/126/2015 od 12. septembra 2013 do 9. septembra 2014 (OS-TT-V-190-1/2013-Ntt, OS-TT-V-191-1/2013-Ntt, OS-TT-V-257-1/2013-NtU, OS-TT-V-258-1/2013-Ntt, OS-TT-V-5-1/2014-Ntt, OS-TT-V-6-1/2014-Ntt, OS-TT-V-84-1/2014-Ntt, OS-TT-V-85-1/2014-Ntt, OS-TT-V-148-1/2014-Ntt, OS-TT-V-149-1/2014-Ntt, OS-TT-V-208-1/2014-Ntt a OS-TT-V-209-1/2014-Ntt). Ďalej navrhuje nariadiť príslušnému predsedovi senátu vydať príkaz na zrušenie uchovávaní vyhotovených údajov zo zaistenej výpočtovej techniky a pamäťových médií a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 30T/126/2015 z 25. januára 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, ďalej pre pokračovací zločin úverového podvodu sčasti dokonaného, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 222 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 a § 186 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol okrem iného uložený úhrnný trest odňatia

slobody na doživotie. Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 3To/51/2018 z 18. októbra 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o uloženom ochrannom dohľade a vo výrokoch vo vzťahu k probačnému a mediačnému úradníkovi a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok ponechal nedotknutý. Súčasne odvolanie sťažovateľa zamietol.

3. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tdo 50/2019 z 10. júna 2020 (ďalej len „prvé dovolacie uznesenie“) odmietol v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku prvé dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu [odôvodnené naplnením dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), g) a i)]. Napadnutým uznesením najvyšší súd v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol opätovné (ďalšie) dovolanie sťažovateľa odôvodnené naplnením dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), e), g), h) a i) Trestného poriadku.

4. Najvyšší súd po zhrnutí obsahu dovolania sťažovateľa a dvoch jeho doplnení a po skúmaní procesných podmienok dospel k záveru, že je ho potrebné ako nedôvodné odmietnuť, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania. Priblížil východiská rozhodovania o dovolaní a skonštatoval, že sťažovateľ podal už druhé dovolanie, v ktorom popri nových argumentoch opakuje aj námietky prednesené v skôr podanom dovolaní, ktoré bolo odmietnuté prvým dovolacím uznesením. Aj pri rešpektovaní zjednocujúceho stanoviska sp. zn. PLz. ÚS 3/2014 z 22. októbra 2014 by bolo podľa najvyššieho súdu v rozpore s § 392 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 2 ods. 8, § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku *per analogiam* a doktrínou právneho štátu, ak by najvyšší súd opätovne preskúmaval validitu námietok, ktoré už boli raz v dovolacom konaní preskúmané. Ak už raz dovolací súd právoplatne rozhodol, že vecne uplatnená námietka nezakladá žiaden dovolací dôvod, nie je možné, aby v neskoršom konaní na podklade neskôr podaného dovolania (tej istej osoby) dospel vo vzťahu k tejto námietke k odlišným záverom. Uvedené platí bez ohľadu na to, či dovolací súd k takto skôr uplatnenej námietke zaujal konkrétne stanovisko alebo nie, keďže nie je povinnosťou súdu dať odpoveď na všetky nastolené otázky, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie podstatný význam. Najvyšší súd sa preto vo vzťahu k námietkam predneseným v skoršom dovolaní obmedzil na odkaz na odôvodnenie prvého dovolacieho uznesenia, ktoré obsahuje vyčerpávajúce odpovede na skôr uplatnené dovolacie námietky.

5. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku najvyšší súd identifikoval námietku správnosti výroku o treste, a to uloženia trestu odňatia slobody na doživotie podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 34 ods. 3, 5 písm. c) Trestného zákona, teda že trest má postihovať len páchatel'a a vplyv na jeho okolie by mal byť minimalizovaný. Najvyšší súd poukázal na vzájomnú konkurenciu uvedeného dovolacieho dôvodu s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, na stanovisko zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5, roč. 2011 – III. Ustanovenie § 47 Trestného zákona má z toho pohľadu kogentnú povahu, a preto dovolací prieskum jeho použitia spadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Podľa najvyššieho súdu sa okresný súd dôsledne vysporiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre vyslovenie splnenia podmienok podľa § 47 Trestného zákona (strany 90 až 95 odôvodnenia rozsudku okresného súdu). Správnosť úvah pri uložení trestu odňatia slobody na doživotie potvrdil aj krajský súd. Najvyšší súd si podrobne rozvedené závery v úplnosti osvojil a poukázal na nich. Navyše uviedol, že v rámci požiadavky na primeranosť trestu zohráva úlohu sudcovská individualizácia, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. K tomu však najvyšší súd uviedol, že samotná primeranosť trestu, resp. poukaz na jeho

neprimeranosť, nemá z pohľadu dovolania význam, v dovolacom konaní sa primeranosť trestu neskúma (R 5/2011).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Napadnuté uznesenie neuvádza žiadne vyjadrenie a) k zákonnosti dlhodobého zasahovania do súkromia sťažovateľa odpočúvaním a zaznamenávaním telekomunikačnej prevádzky bez príkazu vydaného podľa § 115 Trestného poriadku, b) k zákonnosti používania záznamov telekomunikačnej prevádzky súdom na odôvodnenie vydávania ďalších jeho rozhodnutí vyhotovených bez príkazu podľa § 115 Trestného poriadku, c) k tomu, prečo boli zo spisu odstránené súdom používané záznamy a prepisy záznamov telekomunikačnej prevádzky pred oboznamovaním sa obhajoby s obsahom spisu, d) k zákonnosti dlhodobého zasahovania do súkromia sťažovateľa sledovaním a vyhotovovaním zvukových záznamov na základe príkazov vydaných na návrh prokurátora podľa § 115 Trestného poriadku, e) k zákonnosti a preskúmateľnosti príkazov vydaných v trestnom konaní, f) k dôvodnosti a nutnosti vyhotovovania kópií obsahu zaistenej výpočtovej techniky, pamäťových médií a príslušenstva bez ohľadu na to, či majú súvislosť s pojednávanou vecou, a k uchovávaniu kópií bez časového obmedzenia na rôznych miestach, g) k tomu, prečo len v tomto jedinom konaní je príprava trestného činu posúdená ako oveľa závažnejší skutok, než keby bol tento skutok dokonaný, h) k tomu, prečo najvyšší súd súhlasil s uznesením krajského súdu, že dôkazy získané na základe zvukových záznamov sú získané v súlade so zákonom napriek tomu, že odvolací súd tieto zvukové záznamy vyhodnotil ako nezákonné, i) prečo najvyšší súd súhlasil s rozsudkom okresného súdu a uznesením krajského súdu, že v trestnom konaní vydané príkazy nemusia spĺňať zákonné podmienky na ich vydanie, j) na základe ktorého ustanovenia zákona alebo ústavy bolo sťažovateľovi odňaté právo vyjadriť sa k vykonávanému dôkazu.

7. Práva podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy boli porušené a) odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky bez vydania príkazu podľa § 115 Trestného poriadku, b) sledovaním na základe príkazu oficiálne vydaného podľa § 113 Trestného poriadku, v ktorom je ale uvedené, že je vydaný na návrh prokurátora podľa § 115 Trestného poriadku a že je určený na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, c) vyhotovovaním obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov na základe príkazu oficiálne vydaného podľa § 114 Trestného poriadku, v ktorom je ale uvedené že je vydaný na návrh prokurátora podľa § 115 Trestného poriadku a že je určený na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, d) zasahovaním do výpočtovej techniky a pamäťových médií zamestnancami polície, vyhotovovaním kópie údajov najprv svojvoľne a od 30. septembra 2014 znaleckou organizáciou na základe príkazu Okresnej prokuratúry Trnava, uchovávaním kópií bez časového obmedzenia, e) okresný súd, krajský súd a najvyšší súd odmietli skúmať a vyjadriť sa k zákonnosti dlhodobého zasahovania do súkromného a rodinného života sťažovateľa a jeho rodiny.

8. Práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy boli porušené, keď a) okresný súd 28. júla 2016 rozhodol, že ustanovenia Trestného poriadku nie sú v prípade vydávania príkazov v trestnom konaní záväzné a nezáleží na tom, čo je v príkazoch uvedené, b) okresný súd, krajský súd a najvyšší súd odmietli preskúmať a vyjadriť sa k zákonnosti príkazov, na základe ktorých bolo a v prípade počítačových údajov stále je zasahované do súkromného a rodinného života, c) krajský súd odmietol uviesť, na základe ktorého ustanovenia zákona rozhodol, že dôkazy získané na základe zvukových

záznamov sú získané v súlade so zákonom, napriek tomu, že zvukové záznamy, z ktorých tieto dôkazy pochádzajú, sám vyhodnotil ako nezákonné, d) najvyšší súd odmietol preskúmať a vyjadriť sa k zákonnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ktorého dôkazy získané na základe zvukových záznamov sú získané v súlade so zákonom, napriek tomu, že zvukové záznamy, z ktorých tieto dôkazy pochádzajú, sám vyhodnotil ako nezákonné, e) okresný súd, krajský súd a najvyšší súd odmietli uviesť, na základe čoho ako jediné súdy rozhodli, že len v tomto prípade od existencie súčasného znenia § 186 Trestného zákona je príprava trestného činu oveľa závažnejší skutok, než keby bol tento trestný čin dokonaný.

9. Právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy s poukazom na čl. 12 ods. 4 ústavy bolo porušené, keď krajský súd a najvyšší súd odmietli uviesť, na základe ktorého ustanovenia zákona rozhodli, že sťažovateľ nemá právo vyjadriť sa k dôkazu (znaleckému posudku a výpovedi znalca) z dôvodu, že nespolupracoval so psychológom, a tak nezabezpečoval dôkazy proti sebe.

10. Práva podľa čl. 13 ods. 3 s poukazom na čl. 17 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 ústavy boli porušené, keď a) súdy odmietli preskúmať zákonnosť dlhodobého zasahovania do základných práv sťažovateľa a jeho rodiny políciou a svedkom, b) súdy odmietli preskúmať zákonnosť všetkých vydaných príkazov, c) súdy odmietli uviesť dôvod, pre ktorý rozhodli, že príprava trestného činu je oveľa závažnejší skutok než všetky doteraz spáchané rovnaké trestné činy, ktoré boli dokonané, d) súdy neuviedli, prečo konali a rozhodovali inak než v ktoromkoľvek inom obdobnom prípade.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Právny zástupca sťažovateľa, ktorý ho zastupoval pri podávaní ústavnej sťažnosti, počas konania oznámil, že ukončil advokátsku prax a bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov. V súčasnosti preto nie je splnená podmienka právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Napriek tomu, že sťažovateľ bol zastúpený pri podávaní ústavnej sťažnosti, táto obsahuje viaceré nejasnosti. Opakovane sa v jej odôvodnení ako porušovateľa uvádzajú aj okresný súd a krajský súd, ktorým sú vyčítané nedostatky. V návrhu petitu sa však sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia označených práv iba napadnutým uznesením najvyššieho súdu, hoci osobitným výrokom navrhuje zrušiť príkazy okresného súdu na sledovanie osôb a vecí a na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov.

13. Napriek nedostatkom zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie podania, vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, práva na súkromie a práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Sťažovateľ poukazuje na viaceré nedostatky odôvodnenia napadnutého uznesenia.

14. Úlohou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstránenie závažných procesných a hmotnoprávných chýb v právoplatných rozhodnutiach súdov. Nejde tak podľa Trestného poriadku o ďalší „úplný“ prieskum napadnutého meritórneho rozhodnutia (jeho vecnej správnosti) a ďalšie posudzovanie otázky viny či trestu. Podmienky prípustnosti dovolania rieši zákon. Ustanovenie podmienok obmedzujúcich prípustnosť dovolania je pritom v komplexnom ponímaní legitímne a korešponduje s postavením a úlohami, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd plní. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Negatívne posúdenie otázky prípustnosti dovolania nemôže viesť k záveru o porušení základných práv sťažovateľa vtedy, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (*mutatis mutandis* IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa. K takému záveru môže viesť len ústavne neudržateľný výklad zákona najvyšším súdom v otázke posúdenia prípustnosti dovolania.

15. Posúdenie existencie dôvodu na odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (t. j. nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) zahŕňa v nevyhnutnej miere aj vecný prieskum dovolacej argumentácie dovolateľa na účely zistenia, či ním uvádzané skutočnosti reálne (nielen formálne) napĺňajú ním označené dôvody dovolania ustanovené v § 371 Trestného poriadku. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne akceptuje postup, keď najvyšší súd po nevyhnutnom vecnom prieskume dovolania dospeje k náležite (ústavne konformne) odôvodnenému záveru, že je zřejmé, že nie sú splnené dovolateľom uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a dovolanie preto odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (napr. III. ÚS 265/2012, II. ÚS 528/2014, I. ÚS 108/2017, IV. ÚS 186/2018, III. ÚS 188/2018).

16. Ústavný súd v prvom rade akcentuje, že je potrebné dôsledne odlišovať úlohu ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd od iných orgánov verejnej moci, čo musí odrážať aj odôvodnenie ústavnej sťažnosti, v ktorom nepostačuje argumentovať doslovným prevzatím obsahu podaní z konania pred všeobecnými súdmi. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sťažovateľ pred ústavným súdom opakovane uplatňuje rovnakú argumentáciu, akú prezentoval v konaní pred krajským súdom či najvyšším súdom (v prvom, ale aj v opätovnom dovolaní, pozn.), ktorú dopĺňa o minimálnu ústavnoprávnu argumentáciu o nedostatku odôvodnenia napadnutého uznesenia (v zásade uvádza, že najvyšší súd sa nevyjadril k opísaným nedostatkom).

17. Sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti porušenie tzv. hmotných práv (čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy), ktoré odvodzuje od dovolacích námietok uplatnených už vo svojom prvom dovolaní, pričom na základe dovolacích námietok sa najvyšší súd v prvom dovolacom uznesení zaoberal práve okolnosťami, z ktorých sťažovateľ v tejto ústavnej sťažnosti vyvodzuje tvrdenia o porušení týchto hmotných práv. Navyše väčšina námietok bola obsahovo použitá už v ústavnej sťažnosti smerujúcej proti prvému dovolaciemu uzneseniu, ktorá bola uznesením č. k. II. ÚS 508/2021-49 z 28. októbra 2021 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. V prvej ústavnej sťažnosti pritom sťažovateľ nenamietal porušenie hmotných práv a v aktuálnej ústavnej sťažnosti ničím neodôvodňuje, z akého dôvodu tak neurobil. Opakované uvádzanie obsahovo zhodných

námietok v aktuálnej ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje len proti napadnutého uzneseniu (nie proti prvému dovolaciemu uzneseniu, teda striktne vzaté nejde o tú istú vec, keďže predmetom konania je iné rozhodnutie dovolacieho súdu), so sebou prináša aj potrebu zohľadniť rozsah, v akom sa námietky opakujú, keďže je daná identita rozhodujúcich skutkových okolností (s tou výnimkou, že ide o druhé dovolacie konanie) a čiastočne aj zhoda základných práv a slobôd, ktorých porušenie žiada sťažovateľ vysloviť (čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 2 ústavy).

18. Ústavný súd v napadnutom uznesení najvyššieho súdu nezistil vo vzťahu k dovolacím námietkam nedostatočné objasnenie postupu krajského súdu alebo okresného súdu. Najvyšší súd najprv jasne identifikoval dovolacie námietky sťažovateľa. Následne zistil ich podstatnú zhodu so skôr uplatnenými námietkami obsiahnutými v prvom dovolaní. Odkázal na nemožnosť dospieť k odlišným záverom vo vzťahu k námietkam už raz preskúmaným na základe skoršieho dovolania, a preto vo vzťahu k nim len odkázal na odôvodnenie prvého dovolacieho uznesenia. Sťažovateľ tento spôsob vysporiadania sa s jeho dovolacou argumentáciou nenamietal, v ústavnej sťažnosti dokonca ani nespomína, že už jedno dovolanie podal a že o ňom bolo rozhodnuté, dokonca vrátane ústavnoprávneho prieskumu dovolacieho rozhodnutia.

19. Sťažovateľove námietky o nedostatku odôvodnenia, prečo mu bol uložený doživotný trest za prípravu trestného činu, tak boli jediné, ktoré najvyšší súd posudzoval bez odkazovania na prvé dovolacie uznesenie, a preto sa aj ústavný súd vyjadrí k ústavnej udržateľnosti tejto časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vo vzťahu ku korešpondujúcim námietkam uvedeným v ústavnej sťažnosti.

20. Vo vzťahu k novo uplatneným námietkam zaradeným pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd v podstate odkázal na vysporiadanie sa s podstatnými okolnosťami pre vyslovenie splnenia zákonných podmienok podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona okresným súdom a krajským súdom, ktorých závery si osvojil. Námietky k primeranosti trestu nepovažoval za významné z pohľadu dovolania. Vzhľadom na uvedený spôsob vysporiadania sa najvyššieho súdu s novou dovolacou námietkou sťažovateľa sa ústavný súd oboznámil aj s rozsudkom okresného súdu (s. 90 až 95) a uznesením krajského súdu (s. 39 až 40) a zistil, že tieto skutočne obsahujú odôvodnenie k splneniu zákonných podmienok podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona.

21. K všeobecnej námietke sťažovateľa o absencii vysvetlenia, prečo len v tomto prípade je príprava trestného činu závažnejší skutok, než keby bol trestný čin dokonaný, resp. že bolo rozhodnuté inak než v ktoromkoľvek inom obdobnom konaní, ústavný súd uvádza, že táto nemôže založiť v prípade prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie prípadné porušenie označených práv. Podstatné dôvody sú obsiahnuté v odkazovaných častiach rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu, podľa ktorých bolo preukázané úmyselné organizovanie zločinu, zadovážovanie nástrojov na jeho spáchanie, vytváranie podmienok na unesenie dieťaťa a vynucovanie si poskytnutia plnenia majetkovej povahy veľkého rozsahu od tretej osoby pod hrozbou usmrtenia, ujmy na zdraví alebo inej ujmy, keď k pokusu ani dokonaniu nedošlo. Najvyšší súd to prehľadne zhrnul aj v prvom dovolacom uznesení, v ktorom sa venoval správnosti právnej kvalifikácie podľa § 13 ods. 1 k § 186 ods. 1, 2 písm. c) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona. V napadnutom uznesení najvyšší súd preskúmaval už len správnosť právneho posúdenia podľa § 47 ods. 1 Trestného zákona. Odôvodnenie napadnutého uznesenia

preto ústavný súd považoval za ústavne prijateľnú odpoveď na dovolacie námietky sťažovateľa uvedené v opakovanom dovolaní.

22. Predmetom prieskumu zo strany najvyššieho súdu nemohla byť otázka neprimeranej prísnosti trestu (najvyšší súd odkazoval na R 5/2011), ktorá bola preskúmateľná len odvolacím súdom, preto by ju mohol posúdiť vo vzťahu ku krajskému súdu ústavný súd, sťažovateľ však za predmet ústavného prieskumu neoznačil uznesenie krajského súdu.

23. Zostávajúce námietky, že najvyšší súd odmietol skúmať a vyjadriť sa k zákonnosti dlhodobého zasahovania do súkromného a rodinného života sťažovateľa a jeho rodiny, ktoré tvorili podstatnú časť argumentácie tejto ústavnej sťažnosti, ústavný súd nepovažuje za dôvodné na založenie záveru o porušení práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým uznesením. Hlavným dôvodom preto je, že sa k týmto dovolacím námietkam najvyšší súd v napadnutom uznesení už nevyjadroval a nemohol vyjadrovať, pretože už boli predmetom prvého dovolacieho uznesenia. Najvyšší súd v prvom dovolacom uznesení odkazoval na závery krajského súdu k posúdeniu zákonnosti príkazov a z toho vyplývajúcej použiteľnosti dôkazov nimi získaných. Krajský súd v zodpovedajúcej časti svojho uznesenia uviedol záver o nezákonnosti zvukových záznamov, ktorým sa odlišil od názoru okresného súdu. Tieto námietky sťažovateľa boli predmetom jeho prvej ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. II. ÚS 508/2021.

24. Nad rámec ústavný súd dodáva, že sa sťažovateľ mohol prostriedkami civilného práva domáhať prípadných nárokov, ktoré mu vznikli na podklade konštatovania odvolacieho súdu o nezákonnosti získaných zvukových záznamov. Z pohľadu trestného konania boli tieto zistenia odvolacieho súdu zopakované v prvom dovolacom uznesení. Vzhľadom na už konštatovanú nezákonnosť zvukových záznamov v odôvodneniach odvolacieho súdu a dovolacieho súdu a z toho vyplývajúce ich nepoužitie v trestnom konaní by ani navrhované vyslovenie nezákonnosti príkazov ústavným súdom (ak by nešlo o námietky oneskorené) sťažovateľovi neprineslo zlepšenie právneho postavenia.

25. Námietku o porušení práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy s poukazom na čl. 12 ods. 4 ústavy uplatnil sťažovateľ už v prvom dovolaní, ako aj v prvej ústavnej sťažnosti. Aktuálnu námietku preto ústavný súd nepovažoval za dôvodnú. Sťažovateľ na ňu už raz dostal odpoveď a samotný odkaz najvyššieho súdu v napadnutom uznesení na závery prvého dovolacieho uznesenia nepostačuje na jej opätovné posudzovanie.

26. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakovane vyčíta nedostatky rozsudku okresného súdu a uzneseniu krajského súdu, čím ústavný súd stavia do pozície ďalšej opravnej inštancie, ktorá mu ako orgánu ochrany ústavnosti neprináleží. Sťažovateľ opakuje skoršie výhrady, resp. ich čiastočne rozvíja ďalej prepojením s námietkami o nezákonných zásahoch do súkromia. Námietky zostávajú v rovine nesúhlasu so závermi súdov či nesprávnosti posúdenia úkonov vyšetrovania, čo nemá dostatočný ústavnoprávny presah. Ústavný súd z týchto dôvodov nepovažoval napadnuté uznesenie ani v tejto časti za nevyhovujúce požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

27. Aj keď najvyšší súd opakovane odkazuje na predchádzajúce rozhodnutia všeobecných súdov bez toho, aby preberal argumenty alebo formuloval vlastné odpovede, v tomto prípade nejde o nedostatok majúci za následok porušenie označených základných práv a slobôd.

28. Najvyšší súd v napadnutom uznesení zhrnul podstatu argumentov dovolania výstižným spôsobom. Námietky zreteľne podriadil pod dostupné dovolacie dôvody podľa § 371 Trestného

poriadku a spätne preskúmateľným spôsobom vyhodnotil ich naplnenie. Svoj postup jasne a zrozumiteľne opísal v odôvodnení, čím podľa zistenia ústavného súdu vo výsledku ústavne udržateľne vyložil aplikovanú právnu úpravu dovolacích dôvodov. Ústavný súd sa nemôže stotožniť s námietkami sťažovateľa o nedostatkoch odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktorý sa preskúmateľne vyjadril ku každému z materiálne uplatnených dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. c), e), g), h) a i) Trestného poriadku], a to ústavne akceptovateľným spôsobom. Osobitne pri odpovediach najvyššieho súdu na dovolacie námietky podriadené pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku ústavný súd vzhľadom na povahu námietok a odôvodnenie napadnutého uznesenia konštatuje ich úplnú zlučiteľnosť s požiadavkou na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľ svoje tvrdenia o nevysporiadaní sa najvyššieho súdu s dovolacími dôvodmi v ústavnej sťažnosti v konkrétnostiach nerozvíjal.

29. Na základe už uvedených skutočností ústavný súd nevyhodnotil argumentáciu sťažovateľa ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Zároveň poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (m. m. II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07). Zohľadňujúc sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa, ústavný súd uzatvára, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

30. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2024

Libor Duľa
predseda senátu